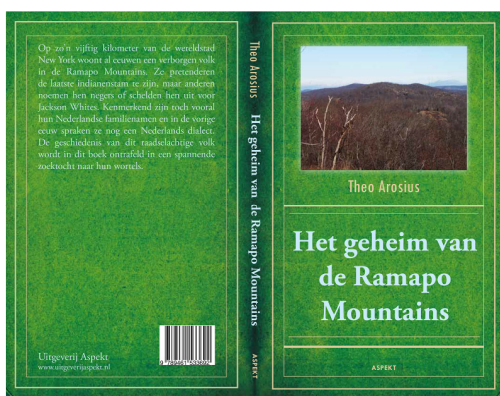


Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Deze week verscheen mijn boek *Het geheim van de Ramapo Mountains* bij uitgeverij Aspekt. Deze gelegenheid grijp ik aan om iets te schrijven over een paar andere studies die nog niet in boekvorm het licht zagen.



Raadsels in de historie

De vele raadsels die de geschiedenis rijk is, hebben mij altijd uitermate geboeid. Onder mijn pseudoniem Theo Arosius heb ik er al eerder over geschreven: *De geheimen van Gizeh*, *Het geheim van Nostradamus* en *Het geheim van het Wilhelmus*, alle drie verschenen bij uitgeverij Aspekt. Over mijn alter ego Theo Arosius schreef Olaf Tempelman onlangs in *de Volkskrant*: “Theo Arosius behoort tot een mensensoort die ik bewonder: de connaisseurs die alles willen weten over dingen die een groot deel van de mensheid onverschillig laten, de doorzetters die het zitvlees hebben om bejaarde raadsels op te lossen.”. Vriendelijke woorden, daarom deze week dus maar een verslag over een paar van mijn mislukte speurtochten.

*'t Is vreemd als je de tijd voorbij ziet gaan,
een oude vriend die je niet meer herkent,
omdat je zelf niet meer dezelfde bent
en anders bent geworden in een lang bestaan.*

1. De moordzaak Dirk van Kleef

In een historische studie over *De moordzaak Dirk van Kleef* heb ik uitvoerig het raadsel behandeld rond de dood van graaf Dirk van Kleef, die in Holland een belangrijke rol speelde na de bekende moord op graaf Floris V. Hij stierf in 1305. In ons Algemeen Rijksarchief bevindt zich een perkamenten rol met het opschrift *'Dit is uutgheven binnen der baeljuscap Bernds van Dorenwerde'*. Daar-in komt in dat jaar 1305 de volgende passage voor: *Item des Vridaghes na sinte Jansdach sende Bernd Henri, sinen broeder, ende Ghisebrecht uten Wilghen tot Amstelredamme jeghen smale Ghisen ende jeghen dieghenen die handdadich waren an Diderics dootslach van Cleve, of si an den here daerof bliven wilden, verterden si 9 s. 6 d.* (ARA, Aanwinsten 1890, nr 21 a. Gepubliceerd in Smit 1929, Tweede Deel (Nalezing), pag. p. 407-408.)

Op de kernvraag “Werd graaf Dirk van Kleef in Amsterdam vermoord?” vond ik uiteindelijk wel veel verklarende aanwijzingen, maar geen bevredigend antwoord. Het blijft bij vermoedens, want doorslaggevend bewijs ontbreekt.. Zoiets kan je als historische speurder natuurlijk altijd overkomen.

2. De dichter van de Reynaert

Een ander euvel dat je kan treffen, is het feit dat een ander je voor is geweest. In de NRC verscheen destijds een paginagroot artikel waarin werd betoogd dat men de naam van de oorspronkelijke dichter van het middeleeuwse epos *Reynaert de Vos* had ontdekt. Het handschrift eindigt namelijk met een versje met de regel “Dubbel vindt men zijn naam daarin.” In tegenstelling tot de foutieve analyse in dat artikel ontdekte ik dat in de twee coupletten van het versje elke regel met dezelfde rijmwoorden eindigde. Dubbel dus en in de laatste letters van die rijmwoorden zat een naam verscholen: Claes van Aken. Opgetogen zond ik mijn oplossing naar deskundige Frits van Oostrom. Een van zijn medewerkers hielp mij uit de droom. Reeds in 1837 was dit ontdekt. Claes was overigens niet de auteur maar een kopiïst.